

CANONGATE KIRK

THE KIRK OF HOLYROOD HOUSE



DANISH
DANSK

NOGLE OPLYSNINGER OM CANONGATE KIRKEN

1. I sin lange historie har kirken i Canongate haft to bygninger en ved Holy Rood Abbediet (1128) som nu ligger i ruiner ved siden Holyroodhouse Paladset; og en her i hjertet af Canongate.

I 1688 overtog kong James den VII (James den II af England) Abbediets kirke til brug som kapel for Tidselordenen (*Order of the Thistle*), og han tilbød at bygge denne Kirke i stedet. Den kostede ca. 1.900 £, som kom fra et fond, der var skænket kronen af en rig købmand, Thomas Moodie, hvis våbenskjold ses over indgangsdøren til kirken.

Bygningen blev færdig i 1690, efter at kong James den VII fraskrev sig tronen; og nøglerne blev overgivet til sognepræsten i Canongate i 1691. Det kongelige våben, der også er over indgangsdøren, er kong James våben, med Nassau-skjoldet placeret i midten, således at det blev våbenskjoldet for kong William, som efterfulgte ham.

2. Kirken har kongelig oprindelse. Kong David den I red alene i skoven nær det nuværende Holyroodhouses jorder, da han blev angrebet og slået af hesten af en hvid Kronhjort, som var ved at gøre det af med ham. Pludselig så han det hellige kors (eller krucifiks - *Holy Rood*) komme til syne mellem gevirets takker. Det gav kongen modet tilbage og Kronhjorten tog flugten. I taknemlighed over sin redning grundlagde kongen Abbediet i 1128 "Til ære for det hellige kors, Jomfru Maria og alle helgener".

Abbediets kirke tjente både som sognekirke for folkene i Canongate og som kongeligt kapel, hvor mange af regenterne i Skotland er blevet døbt, gift, kronet og begravet. Den sidste konge, der blev kronet dér var Charles den I i 1633. Ved reformationen i 1560 fik kirken navnet Holyroodhouse kirken (Canongate kirken - *The Kirk of the Canongate*) og folkene i Canongate fortsatte med at gå i kirke der indtil 1688.

3. Legenden om kong David og den hvide Kronhjort er afbildet overalt i bygningen, især i kong David sidesskibet; nemlig i billedet malet af Stanley Cursiter RSA og i nadverbordets broderede forstykke, som blev tegnet, lavet og skænket af begejstrede medlemmer af menigheden. Historien ses også uden for kirken i frontmurens spids ved den forgyldte Kronhjorts hoved med gevirets takker, skænket kirken af kong George den VI.
4. Gulvet i apsis bærer navne og datoer for Canongates sognepræster siden Reformationen i 1560. Embedstiden for to af dem, nemlig Hans Ærværdighed Thomas White og Hans Højærværdighed Ronald Selby Wright (som var kendt overalt som "Radio-præsten" (*The Radio Padre*) under den anden verdenskrig) strakte sig tilsammen over næsten 90 år.
5. Til venstre for apsis finder vi Memorial Chapel, som blev indviet i 1951 af kommandanten på Edinburgh Slot til minde om Canongates unge sønner, som mistede livet i krigen 1939-45. Den lille glasskrin vest for alteret er et minde fra Dunkirk Veteranernes Forening og indeholder sand fra Strandbredderne ved Dunkirk. Æresrullen for 603 (City of Edinburgh) eskadrille blev afsløret af Hendes Majestæt Dronningen i 1989. Skulpturen "Christus Victor" er udført af Josephina de Vasconellos.

6. Holyroodhouse Paladset og Edinburgh Slot ligger stadig i Canongate sogn, hvis Kirke på begge sider af midterskibet har kirkestole, der er smykket med de respektive våbenskjolde.
7. Canongate kirken er garnisonskirke for Skotlands hovedstad. I midterskibet hænger gamle faner fra 1. bataljon i *The King's Own Scottish Borderers*. De er hængt op i 1976 i overværelse af prinsesse Alice, hertuginde af Gloucester, der er regimentets øverste chef; og faner fra "7/9" bataljon *The Royal Scots* (Det elegante niende - *The Dandy Ninth*) ophængt i 1986 ved en gudstjeneste, som blev overværet af regimentets øverste chef, prinsesse Anne (*The Princess Royal*).

I 1983 på regimentets 350 års fødselsdag adopterede *The Royal Scots (The Royal Regiment)* Canongate som regimentskirke, som det fremgår af mindetavlen på muren ved siden af prædikestolen. Prædikestolen tilhørte den berømte prædikant dr. Thomas Chalmers og blev flyttet hertil fra Chalmers kirke der ligger hvor West Port og Grassmarket mødes, da denne kirke blev lukket i 1949.
8. Symbolerne på galleriets forside henviser til den historiske forbindelse til håndværkerlaugene, som engang blomstrede i den gamle Canongate købstad .
9. Store ændringer i kirkens indre blev foretaget efter anden verdenskrig. To større tilbygninger fra det 19. århundrede blev fjernet: muren, der afskar midterskibet fra apsis; og sidegallerierne. Samtidig blev der foretaget ny møblering: først og fremmest korstolene i apsis, men også den kongelige korstol, guvernørens korstol og stolene i koret.
10. Yderligere omfattende arbejder såvel udvendig som indvendig, herunder restaurering af loftet, der stammede fra 1817, blev fuldført i 1991. Pengene hertil kom ikke alene fra megheden, men også fra alle andre gupper i kommunen og dertil et rundhåndet bidrag fra hvert voksent medlem af den kongelige familie.
11. I 1994 begyndte man på et gobelin-projekt til minde om de der faldt under og efter Slaget ved Normandiet (D-dag) den 6 juni 1944. Man forestillede sig at gobelinen skulle dække sædet i apsis på en sådan måde at den ville henlede opmærksomheden på korset, som er det centrale punkt under det store, klare vindue i apsis. Billedtæper er designet af Hannah Frew Paterson MBE fra Glasgow og blev udført af et hold på 23 vævere. Udgifterne blev dækket af Normandy Veterans Association *Fife, Lothians and Borders No 34 Branch* og af Canongate kirkes medlemmer og venner.
12. Orglet i galleriet er tegnet og bygget af Th. Frobenius, København. Det er til minde om Hans Højærværdighed Ronald Selby Wright, som var sognepræst ved Canongate Kirk fra 1937 til 1977. Orglet blev indviet søndag den 15. november 1998, og består af hovedværk, svelleværk og pedal fordelt på tyve stemmer.
13. Vestibulen viser forbindelsen mellem den første bygning ved Holyrood og den nuværende bygning her i Canongate. *The Mortification Board* fra 1644 (tavle, der opremser personer, der har testamenteret gaver til kirken) blev bragt hertil fra den gamle kirke i Holyrood i 1691; det ny, graverede glasvindfang ved indgangsdøren minder om de 300 år med uafbrudt kirkegang på dette sted fra 1691-1991.
14. Kirken er arkitektonisk ganske enestående i Skotland. En mere udførlig beskrivelse af den og dens historie findes i den guide, der kan købes i vestibulen. En guide til kirkegården kan også købes.

*Der afholdes familiegudstjeneste hver søndag kl. 1000
efterfulgt af den almindelige gudstjeneste kl. 1115
Alle er meget velkomme*

*Der er altergang i forbindelse med gudstjenesten
til Påske, Pinse, på Allen Helgeners dag og til Jul
samt efter gudstjenesten den sidste søndag i hver måned*